

TÜRI VALLAVALITSUS

Andmekaitseinspeksioon
info@AKI.ee

09.09.2026

Pöördumine

Türi Vallavalitsus pöördub Andmekaitse Inspeksiooni poole seoses sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) kasutamisega projekti „TERVIK“ raames ning palub Andmekaitse Inspeksiooni seisukohta kirjeldatud andmetöötuse õiguspärasuse kohta.

Türi Vallavalitsuse poole pöörduiti seoses projekti „TERVIK“ võrgustikujahi taotlusega võimaldada projekti kahele kompleksjuhtumi koordinaatorile juurdepääs STAR-ile. Nimetatud isikud ei ole Türi Vallavalitsuse ametnikud ega töötajad ning neil puudub Türi Vallavalitsusega teenistus- või muu lepinguline suhe. Türi Vallavalitsus ei ole seni pidanud võimalikuks nimetatud isikutele STAR-i juurdepääsu andmist, kuna sellise juurdepääsu andmise õiguslik alus ei ole vallavalitsuse hinnangul piisavalt selge.

STAR on piiratud juurdepääsuga andmekogu, milles töödeldakse muu hulgas sotsiaalhoolekande korraldamiseks vajalikke isikuandmeid ning eriliiki isikuandmeid. STAR-i põhimääruse kohaselt on registri eesmärk muu hulgas sotsiaalteenuste ja -toetuste ning muu abi osutamise menetlemine ja dokumenteerimine ning juhtumikorralduse põhimõttel tehtava sotsiaaltöö toimingute läbiviimine ja dokumenteerimine.

Sotsiaalkaitseministri 29. augusti 2023. määruse nr 48 „Inimkeskse hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordineerimismudeli rakendamine“ kohaselt tuleb projekti raames kompleksse abivajadusega inimese abistamist korraldada juhtumikorralduse põhimõttel, lähtudes juhtumiplaanist vastavalt sotsiaalhoolekande seaduse §-le 9. Samas ei nähtu Türi Vallavalitsuse hinnangul nimetatud määrusest sõnaselget kohustust kasutada juhtumikorralduse dokumenteerimiseks just STAR-i keskkonda.

Sotsiaalkindlustusamet on Türi Vallavalitsuse pöördumisele antud vastuses märkinud, et koordineerimismudeli määrus ei sätesta kohustust tagada koordineerimismudeli rakendajatele STAR-i juurdepääsu ning et juhul, kui STAR-i kasutajaõigusi soovitakse anda isikule, kes ei ole kohaliku omavalitsuse töötaja, peab olema lepinguga või muul seaduses ette nähtud viisil fikseeritud, et omavalitsus on oma ülesanded sotsiaaltöö korraldamisel delegeerinud kolmandale isikule. Türi Vallavalitsus ei ole käesoleval juhul sellist ülesannete delegeerimist teinud. Türi Vallavalitsuse hinnangul ei lahenda ülesannete võimalik delegeerimine iseenesest küsimust, kas ja millisel õiguslikul alusel võib kolmandale isikule anda juurdepääsu STAR-is sisalduvatele isikuandmetele, sealhulgas eriliiki isikuandmetele. Seetõttu soovime AKI hinnangut ka sellele, kas ülesannete delegeerimine oleks sellises olukorras üldse piisav alus STAR-i juurdepääsu andmiseks või eeldaks juurdepääs täiendavat õiguslikku alust ja konkreetsemat regulatsiooni.

Lisaks teeb Türi Vallavalitsusele muret olukord, kus välisele isikule antakse kohaliku omavalitsuse STAR-i kasutusõigus, kuid STAR-i andmejälgijas kajastub andmete töötlejana endiselt vastav kohalik omavalitsus. Sellisel juhul võib tekkida olukord, kus tegelikku andmetöötlustoimingut teeb kohaliku omavalitsuse väline isik, kuid andmetöötluste eest vastutava isikuna nähtub süsteemis kohalik omavalitsus. Palume AKI-l hinnata, kas selline korraldus on kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusest tulenevate vastutuse, läbipaistvuse ja vastutava töötaja kohustustega.

Samuti juhime tähelepanu sellele, et STAR-is on juhtumikorralduse dokumenteerimine seotud sotsiaaltöötaja kasutajarolliga. Nimetatud roll annab kasutajale juurdepääsu STAR-i funktsionaalsustele ja andmetele ulatuslikumalt, kui konkreetse kompleksjuhtumi koordinaatori tööülesannete täitmiseks tegelikult vajalik.

Eeltoodust tulenevalt palume AKI-l anda seisukoht järgmistes küsimustes:

Õiguslik alus: kas projekti „TERVIK“ raames tegutsevale kompleksjuhtumi koordinaatorile, kes ei ole kohaliku omavalitsuse ametnik ega töötaja ning kellel puudub kohaliku omavalitsusega teenistus- või muu lepinguline suhe, võib anda STAR-i kasutajaõiguse? Kui jah, siis milline peaks olema sellise juurdepääsu õiguslik alus?

Juurdepääsu ulatus: kas olukorras, kus STAR-i kasutajaroll ei võimalda anda kompleksjuhtumi koordinaatorile üksnes tema konkreetsete tööülesannete täitmiseks vajalikku piiratud juurdepääsu ning juurdepääs antakse sotsiaaltöötaja rolli kaudu, on sellise juurdepääsu andmine kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusest tuleneva võimalikult väheste andmete kogumise ja töötlemise põhimõttega?

Andmejälgija: kas olukord, kus välisele isikule on antud kohaliku omavalitsuse STAR-i kasutajaõigus, kuid STAR-i andmejälgijas kajastub andmete töötlejana kohalik omavalitsus, võib olla vastuolus isikuandmete kaitse üldmäärusest tulenevate läbipaistvuse ja vastutuse põhimõtetega?

Andmekaitse põhimõtted: millistest isikuandmete kaitse põhimõtetest ja nõuetest peaks kohalik omavalitsus sellise juurdepääsu võimaldamisel eelkõige lähtuma, arvestades STAR-is töödeldavate andmete iseloomu ja ulatust ning asjaolu, et juurdepääsu taotleval isikul ei ole kohaliku omavalitsusega otsest teenistus- ega lepingulist suhet?

Türi Vallavalitsus palub AKI seisukohta eelkõige selleks, et tagada STAR-is töödeldavate isikuandmete õiguspärane ja turvaline töötlemine ning vältida olukorda, kus kohaliku omavalitsuse töökorralduslikust otsusest tulenevalt tekib välisele isikule ulatuslik juurdepääs sotsiaalhoolekande andmetele ilma piisavalt selge õigusliku aluse, vajaliku juurdepääsu piiramise ning selgelt määratletud vastutuse jaotuseta.

Lisa 1. Sotsiaalkindlustusameti vastus päringule

Lugupidamisega

Katri Meltsas

Sotsiaalosakonna juhataja

Türi vald

